

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 4. maja 1897.

Treść: *Nr* 111. Rozporządzenie, którem wydają się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 6. lipca 1896 o pożyczkach zaciąganych w celu ulepszenia gruntu (o pożyczkach amelioracyjnych).

111.

Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z dnia 20. kwietnia 1897,

którem wydają się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 6. lipca 1896 (Dz. u. p. Nr. 144) o pożyczkach zaciąganych w celu ulepszenia gruntu (o pożyczkach amelioracyjnych).

W myśl §. 2, punkt 7 i 8, §. 3, ustęp 1 i §. 4 ustawy z dnia 6. lipca 1896 o pożyczkach zaciąganych w celu ulepszenia gruntu (o pożyczkach amelioracyjnych) wydają się następujące zarządzenia:

A. Do §. 2, punkt 7 ustawy.

§. 1. Największy wymiar przyczynku na zarząd ustanawia się w wysokości $\frac{1}{4}$ procentu kapitału pożyczkowego, na razie jeszcze zalegającego. Lecz jeżeli pożyczka przenosi 50.000 zł., w takim razie przy wymierzaniu przyczynku na zarząd, nie bierze się na uwagę tej części pożyczki, która ową sumę przewyższa.

Sumę ogólną przyczynków na zarząd, która według tego ma być zapłacona podczas trwania obowiązku wypłacania renty, należy wprawdzie uwzględnić przy ocenianiu stosunku między pożytkiem oczekiwanym po zamierzonej amelioracji a kosztami nakładu (§. 2, punkt 2 ustawy), lecz nie należy wliczać jej w koszty, które stosownie do §. 2, punkt 3 ustawy decydują o najwyższym dozwolonym wymiarze pożyczki.

B. Do §. 2, punkt 8 ustawy.

§. 2. Kaucya na wypadek kosztów procesowych i egzekucyjnych nie może przenosić co do pożyczek aż do 10.000 zł. włącznie 10%, co do większych pożyczek 5% sumy, odpowiadającej potrójnej kwocie renty amelioracyjnej, która ma być rocznie uiszczana wtedy, gdy cała pożyczka zostanie wyliczona i gdy się już rozpocznie zupełny obowiązek płacenia renty (gdy ustanie ograniczenie w myśl §. 2, punkt 5, ustęp 4 ustawy).

C. Do §. 3 ustawy.

§. 3. Pod względem właściwości Władzy do stwierdzenia pożyteczności zamierzonej amelioracji, kosztów do jej wykonania potrzebnych a według okoliczności przyrostu wartości, jaki z zamierzonego dzieła amelioracji jest oczekiwany (§. 3, ustęp 1 ustawy), stosuje się przepis §. 9, ustęp 2 ustawy a to także w tym razie, gdyby w myśl ustawy o prawie wodnem pozwolenie Władzy do wykonania dzieła nie było potrzebne.

§. 4. Postępowanie mające na celu to stwierdzenie, wytacza się na prośbę ubiegającego się o pożyczkę.

Tenże winien do prośby swojej dołączyć wszelkie materyały potrzebne do ocenienia kwestyi, które stosownie do §. 3, ustęp 1 ustawy mają być drogą administracyjną rozstrzygnięte. W szczególności winien tenże przedłożyć układy zawarte tymczasowo z dającym pożyczkę co do oprocentowania i umorzenia pożyczki, tudzież co do przyczynków na zarząd (§. 2, punkt 7 ustawy) i wciągnąć w preliminarz także te kwoty, któreby potrzebne były na wynagrodzenie innych właścicieli gruntów lub uprawnionych do używania wody.

Właściwa Władza polityczna może wezwać petenta, żeby w razie potrzeby uzupełnił swoją prośbę i dołączone materiały.

§. 5. Na prośbę, w myśl powyższego zaopatrzoną, winna właściwa Władza polityczna zbadać zamierzone dzieło z przybraniem biegłych a to w razie potrzeby na miejscu i zarazem urządzić w myśl szczegółowych postanowień następującego oddziału przyszły nadzór nad dziełem.

Na tę rozprawę wezwać należy ubiegającego się o pożyczkę i dającego pożyczkę, tudzież interesowanych w kwestyach wynagrodzenia powyżej (§. 4) wzmiankowanych, do tej zaś rozprawy stosują się odpowiednio postanowienia ustaw o prawie wodnym, dotyczące się rozpraw komisyjnych, odbywających się z powodu prośb o zezwolenie na zakłady do użytkowania wód, ich kierowania i odpięcia.

§. 6. Na podstawie skutecznego dochodzenia i rozprawy winna następnie Władza polityczna wydać ubiegającemu się o pożyczkę, rezolucję, w której stwierdzić należy, czy z dzieła amelioracyjnego można dla dotyczącego gruntu oczekiwać pożytku rolniczego przewyższającego nakład ogólny (koszta wykonania dzieła, odsetki od pożyczonego kapitału, przyczynki na zarząd, koszta nadzoru) a w przypadku §. 2, punkt 4 ustawy, ile wynosić będzie spodziewany przyrost wartości.

§. 7. Starający się o pożyczkę, może żądać, żeby stwierdzenie, które stosownie do §. 3, ustęp 1 ustawy skutecznym ma Władza polityczna a które powyżej (§§. 5, 6) jest ściśle urządzone, połączone zostało z postępowaniem, dotyczącym się praw wodnych, gdyby takowe było potrzebne do wykonania dzieła amelioracyjnego.

Nawzajem także właściwa Władza polityczna, gdyby przed odbyciem się postępowania co do praw wodnych nie można było stwierdzić stanowczo okoliczności w §. 3, ustęp 1 ustawy oznaczonych, może przystąpić do tego stwierdzenia dopiero wtedy, gdy decyzja co do praw wodnych stanie się prawomocną.

D. Do §. 4 ustawy.

§. 8. Nadzorowanie wykonania robót amelioracyjnych i ich konserwacji, dopóki trwa obowiązek wypłacania renty, urządzić ma Władza polityczna na wypadek przyścia do skutku kontraktu pożyczki, w toku postępowania odbyć się mającego w myśl §. 3, ustęp 1 ustawy a względnie w myśl postanowień wyżej podanych.

W tym celu na rozprawie komisyjnej, która odbyć się ma w toku tego postępowania, wysłuchać

należy biegłych z urzędu przyzwanych, także co do wniosków, jakie strony uczynią pod względem nadzoru, tudzież co do postanowień z urzędu wydać się mających, a następnie w decyzji, którą Władza polityczna ma wydać, postanowić także, w jaki sposób w razie przyścia do skutku kontraktu pożyczki, ma być sprawowana służba nadzorca, z którą połączyć należy także wystawianie asygnacji potrzebnych do odbioru rat pożyczki i sprawdzanie rachunków budowy.

§. 9. Jeżeli państwo, kraj, rada ziemianstwa krajowa lub towarzystwo rolnicze dostarczy bezpłatnie uzdatnionych funkcjonaryuszów do nadzoru nad robotami amelioracyjnymi i ich konserwacją w takim razie przy urządzaniu według §. 8 skutecznym się mającym, nadzór poruczyć należy tymże funkcjonaryuszom.

Jeżeli nie można zaprowadzić bezpłatnej służby nadzorczej, należy mieć wzgląd na to, żeby koszta nadzoru, ciężące na biorącym pożyczkę, były jak najmniejsze i żeby tenże mógł jeszcze przed zawarciem kontraktu pożyczki ocenić jak najdokładniej ciężar, który ponosić ma w skutek nadzoru.

W tym celu trzymać się należy przedewszystkiem tej zasady, że jeżeli roboty wykonywane są pod kierownictwem biura amelioracyjnego krajowego, zaniechać należy urządzania innej służby nadzorczej na czas peryodu wykonywania dzieła i że w innych przypadkach nadzór nad wykonaniem i konserwacją, o ile bez szkody dla ich celu nie można zapewnić go w tańszy sposób, poruczyć należy najbliższemu c. k. okręgowi budowniczemu.

§. 10. Nadto w decyzji, którą wydać ma Władza polityczna, postanowić należy na podstawie opinii biegłych, w jakich terminach i w jakich szczególnych okolicznościach (powodzie itp.), funkcjonaryusz nadzorujący rewidować ma roboty w ciągu peryodu ich wykonywania i po upływie onegoż i do jakiej przeto wysokości dochodzić będą prawdopodobne koszta roczne nadzoru w ciągu wykonywania robót a względnie w ciągu trwania obowiązku płacenia renty.

§. 11. Gdyby suma kosztów, stosownie do §. 10 preliminowana, została w którymkolwiek roku przekroczona, właściwa Władza polityczna winna na prośbę obowiązane do płacenia renty zbadać przekroczenie i według okoliczności zapobiedz temu na przyszłość przez wydanie odpowiednich poleceń funkcjonaryuszom nadzorującym lub w razie potrzeby przez stosowną zmianę dotychczasowego urzędzenia.

§. 12. Właściwa Władza polityczna ma także z urzędu zarządzić zmianę służby nadzorczej w ciągu wykonywania robót amelioracyjnych lub podczas trwania obowiązku płacenia renty, jeżeli się pokaże, że urządzenie dotychczasowe nie odpowiada ustawowemu celowi służby nadzorczej lub że takowa może być zapewniona także w tańszy sposób. W przypadkach takich służbę nadzorczą urządźć należy niezwłocznie na nowo z odpowiednim zastosowaniem zasad powyżej w §§. 9 i 10 przepisanych.

E. Postanowienia końcowe.

§. 13. Stosownie do §. 9, ustęp 2 ustawy o pożyczkach amelioracyjnych nie ma miejsca od-

wołanie się od stwierdzeń, które Władze polityczne pierwszej instancji wydadzą w wykonaniu §. 3 tej ustawy lub odnośnych postanowień niniejszego rozporządzenia.

§. 14. Urządzenie służby nadzorczej, jakiej wymaga ustawa o pożyczkach amelioracyjnych, nie narusza kolaudacji wykonanych robót amelioracyjnych należącej do Władz politycznych na zasadzie ustaw o prawie wodnem, ile możności jednak potąć ją należy ze sprawowaniem tej służby.

Badeni r. w.

Ledebur r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

